

GROTE OF SINT-LAURENSKERK ROTTERDAM

CANTATEDIENST

Palmzondag 24 maart 2024

Eerste deel 10:30 uur

Tweede deel 13:30 uur

Johann Sebastian Bach

MATTHÄUS-PASSION

BWV 244

Livestream via www.laurensvocaal.nl

Eerste deel

Orgelspel

O Mensch, beweine deine Sünde groß BWV 622

J.S. Bach (1685-1750)

Wij gaan staan

Bemoediging Onze hulp in de Naam van de Heer,
Die hemel en aarde gemaakt heeft.

Drempelgebed Heer onze God, vergeef ons al wat wij misdeden,
En laat ons weer in vrede leven, door Christus onze Heer,
Amen.

Lied

Psalm 22

Onder het zingen van het lied komen de kinderen binnen met palmtakken en zij zullen in processie naar hun eigen ruimte gaan om palmpaasstokken te maken.

1 Cantorij

Psalm 22

LvdK

b: K. Heeroma
m: Genève 1542/1543

1. Mijn God, mijn God, waar-om ver-laat Gij mij
en blijft zo ver, ter-wijl ik tot U schrei,
en redt mij niet, maar gaat aan mij voor-bij?
Hoe blijft Gij zwij-gen?
Mijn God, ik doe tot U mijn kre-ten stij-gen
bij dag, bij nacht. Tot U slechts kan ik vluch-ten,
maar krijg geen rust, geen ant-woord op mijn zuch-ten
in klacht op klacht.

2 Gemeente

Nochtans, op U, o God die heilig zijt
en troont op lofgezangen, U gewijd
door Israël dat Gij hebt uitgeleid,
steunt ons vertrouwen,
immers, de vaadren bleven op u bouwen,
dat Gij hen naamt in heilige bescherming:
Gij hebt, als zij U riepen om ontferming,
hen niet beschaamd.

7 Cantorij

Het grauw dringt op, als honden van rondom,
doorboort mijn hand en voet en brengt mij om.
Mijn lijf verteerde tot de lege som
van mijn geraamte.
Zij kennen voor een stervende geen schaamte,
lachen hem uit die zich niet kan verweren,
en delen reeds, al dobbelend, zijn kleren,
hun tot een buit.

8 Allen

O blijf van mij niet ver, mijn God, mijn Heer!
Mijn Sterke, spoed U, ik behoef U zeer!
Mijn vege rest zal zonder tegenweer
haast zijn verslonden.
Red dan mijn leven uit de muil der honden!
Kom uit de klauw der leeuwen mij ontzetten!
Laat toch uw hand hun boos geweld beletten!
Toon mij uw trouw!

Wij gaan zitten

Inleiding op de schriftlezing

Schriftlezing Mattheus 21, vers 1-11

Intocht in Jeruzalem

1 Toen ze Jeruzalem naderden en bij Betfage op de Olijfberg kwamen, stuurde Jezus twee leerlingen eropuit 2 met de opdracht: 'Ga naar het dorp dat daar ligt. Zodra je het binnenkomt, zul je een ezelin vinden die daar vastgebonden staat met haar veulen. Maak de dieren los en breng ze bij Me. 3 En als iemand jullie iets vraagt, antwoord dan: "De Heer heeft ze nodig." Dan zul je ze meteen meekrijgen.' 4 Dit is gebeurd omdat in vervulling moest gaan wat door de profeet gezegd is: 5 'Zeg tegen vrouwe Sion: "Kijk, je koning is in aantocht, Hij is zachtmoedig en rijdt op een ezelin en op een veulen, het jong van een lastdier.'" 6 De leerlingen gingen op weg en deden wat Jezus hun had opgedragen. 7 Ze brachten de ezelin en het veulen mee, legden er mantels overheen en Jezus ging erop zitten. 8 Vanuit de menigte spreidden velen hun mantels op de weg uit, anderen braken takken van de bomen en spreidden die uit op de weg.

9 De talloze mensen die voor Hem uit liepen en achter Hem aan kwamen, riepen luidkeels: 'Hosanna voor de Zoon van David! Gezegend Hij die komt in de naam van de Heer. Hosanna in de hoogste hemel!' 10 Toen Hij Jeruzalem binnenging, raakte de hele stad in rep en roer. 'Wie is die man?' wilde men weten. 11 Uit de menigte werd geantwoord: 'Dat is Jezus, de profeet uit Nazaret in Galilea.'

Vertaling: Nieuwe Bijbelvertaling 2021

Inzameling der gaven

Wat u nu geeft is bestemd voor de kerkvoogdij en diakonie. Wat u straks in de collecte bij de uitgang geeft, is bestemd voor de financiering van de kosten die aan de uitvoering van deze Matthäus-Passion zijn verbonden (zie pagina 15 van deze liturgie).

Lied

Lied 556, Gezang 173 LvdK

1 Gemeente

Alles wat over ons geschreven is

LvdK Gezang 173

m: F.A. Mehrrens
t: W. Barnard

1. Al - les wat o - ver ons ge - schre - ven is
gaat Gij vol - bren - gen de - ze laat - ste da - gen,
al - le ge - bo - den wor - den thans vol - dra - gen,
al - le be - proe - ving van de wil - der - nis.

2 Cantorij

Gods schepping die voor ons gesloten bleef
ontsluit Gij weer, Gij opent onze harten,
die Zoon van David zijt en Man van Smarte,
Koning der Joden die de dood verdreef.

3 Gemeente

Jezus, de haard van uw aanwezigheid
zal in ons hart een vreugdevuur ontsteken.
Gij gaat vooraan, Gij zult ons niet ontbreken,
Gij Hogepriester in der eeuwigheid.

4 Cantorij

Gij onderhoudt de vlam van ons bestaan,
aan U, o Heer, ontleent het brood zijn leven,
ons is een lofzang in de mond gegeven,
sinds Gij de weg van 't offer zijt gegaan.

5 Allen

Dit is uw opgang naar Jeruzalem
waar Gij uw vrede stelt voor onze ogen,
vrede aan allen die uw naam verhogen:
heden hosanna, morgen kruisigt Hem!

Passiemuziek **Matthäus-Passion BWV 244 deel I** **J.S. Bach (1685-1750)**

Omdat deze passiemuziek wordt uitgevoerd in het kader van de liturgie, zijn er enkele aandachtspunten:

1.

De gemeente wordt uitgenodigd enkele koralen mee te zingen (voor wie dat wil meerstemmig). In het eerste deel betreft het de koralen **16** en **31** (zie pagina 6 en 7 van deze liturgie).

Koraal no. 16 **Ich bin's, ich sollte büßen** wordt voorafgegaan door de woorden: Und sie wurden sehr betrübt, und huben an, ein Jeglicher unter ihnen, und sagten zu ihm: 'Herr, bin ich's?'.

Koraal no. 31 **Was mein Gott will, das g'scheh allzeit** wordt voorafgegaan door de woorden: 'Mein Vater, ist's nicht möglich daß dieser Kelch von mir gehe, ich trinke ihn denn, so geschehe dein Wille'

2.

Applaus zou de devote beleving voor anderen kunnen verstoren. Daarom liever: **GEEN APPLAUS!**

Voorafgaand aan de dienst, tijdens de onderbreking tussen het eerste en het tweede deel en na de dienst wordt uw aandacht gevraagd voor schrijfacties voor **Amnesty International**. U kunt brieven tekenen op de tafel met de kaars met het prikkeldraad.

Ook kunt u een informatiestand van **Laurens Vocaal** bezoeken. Daar kunt u informatie krijgen over onze koren, 'Vriend' worden, cantorijleden ontmoeten en uw waardering uiten. Er zijn boekjes van Barend Schuurman met de complete tekst en vertaling verkrijgbaar voor € 3,50.

Rondom in de kerk is er gelegenheid koffie, soep en broodjes te nuttigen.

Johann Sebastian Bach: Matthäus-Passion
Nr.16

Sopran
Alt
Tenor
Baß

Ich bin's, ich soll - te bü - ßen, an Hän - den und an Fü - ßen ge -

Ich bin's, ich soll - te bü - ßen, an Hän - den und an Fü - ßen ge -

8 Ich bin's, ich soll - te bü - ßen, an Hän - den und an Fü - ßen ge -

Ich bin's, ich soll - te bü - ßen, an Hän - den und an Fü - ßen ge -

[5]

bun - den in der Höll'. Die Gei - ßeln und die Ban - den und

bun - den in der Höll'. Die Gei - ßeln und die Ban - den und

8 bun - den in der Höll'. Die Gei - ßeln und die Ban - den und

bun - den in der Höll'. Die Gei - ßeln und die Ban - den und

[9]

was du aus - ge - stan - den, das hat ver - die - net mei - ne Seel'!

was du aus - ge - stan - den, das hat ver - die - net mei - ne Seel'!

8 was du aus - ge - stan - den, das hat ver - die - net mei - ne Seel'!

was du aus - ge - stan - den, das hat ver - die - net mei - ne Seel'!

Johann Sebastian Bach: Matthäus-Passion
Nr.31

Was mein Gott will, das g'scheh all-zeit, sein Will der ist der be - ste;
zu hel - fen den'n er ist be - reit, die an ihn gläu - ben fe - ste;

Was mein Gott will, das g'scheh all-zeit, sein Will der ist der be - ste;
zu hel - fen den'n er ist be - reit, die an ihn gläu - ben fe - ste;

8 Was mein Gott will, das g'scheh all-zeit, sein Will der ist der be - ste;
zu hel - fen den'n er ist be - reit, die an ihn gläu - ben fe - ste;

Was mein Gott will, das g'scheh all-zeit, sein Will der ist der be - ste;
zu hel - fen den'n er ist be - reit, die an ihn gläu - ben fe - ste;

5 er hilft aus Not, der from-me Gott, und züch - ti - get mit Ma - ßen. Wer
er hilft aus Not, der from-me Gott, und züch - ti - get mit Ma - ßen. Wer

8 er hilft aus Not, der from-me Gott, und züch - ti - get mit Ma - ßen. Wer
er hilft aus Not, der from-me Gott, und züch - ti - get mit Ma - ßen. Wer

9 Gott ver - traut, fest auf ihn baut, den wird er nicht ver - las - sen.
Gott ver - traut, fest auf ihn baut, den wird er nicht ver - las - sen.

8 Gott ver - traut, fest auf ihn baut, den will er nicht ver - las - sen.
Gott ver - traut, fest auf ihn baut, den will er nicht ver - las - sen.

Tweede deel

Orgelspel **O Lamm Gottes, unschuldig BWV 618** **J.S. Bach (1685-1750)**

Schriftlezing Jesaja 42, vers 1-7

1 Hier is mijn dienaar, hem zal Ik steunen, hij is mijn
uitverkorene, in hem vind Ik vreugde, Ik heb hem met mijn geest
vervuld. Hij zal alle volken het recht doen kennen.
2 Hij schreeuwt niet, hij verheft zijn stem niet, hij roept niet
luidkeels in het openbaar;
3 het geknakte riet breekt hij niet af, de kwijnende vlam zal hij
niet doven. Het recht zal hij zuiver doen kennen.
4 Hij zal niet uitdoven en niet breken tot hij op aarde het recht
heeft gevestigd; de eilanden zien naar zijn onderricht uit.
5 Dit zegt God, de HEER, die de hemel heeft geschapen en
uitgespannen, die de aarde heeft uitgespreid met alles wat zij
voortbrengt, die de mensen op aarde levensadem geeft, en
levensgeest aan allen die daar verkeren:
6 In gerechtigheid heb Ik, de HEER, jou geroepen. Ik zal je bij de
hand nemen en je behoeden, Ik neem je in dienst voor mijn
verbond met het volk en maak je tot een licht voor alle volken,
7 om blinden de ogen te openen, om gevangenen te bevrijden uit
de kerker, wie in het duister zitten uit de gevangenis.

Vertaling: Nieuwe Bijbelvertaling 2021

Lied Lied 561, Gezang 176 LvdK

1 Cantorij

O Liefde die verborgen zijn

LvdK Gezang 176

m: W.R. Talsma
t: J.W. Schulte Nordholt

1. O Lief - de die ver - bor - gen zijn
in die - pe stil - ten eeu - wig - heid,
er - barm U o - ver ons be - staan,
het wordt ver - ra - den en ver - daan.

2 Gemeente

Hoe acht'loos in ons midden wordt
het kostbaar mensenbloed gestort
en in het onbarmhartig licht
het kruis des Heren opgericht.

3 Cantorij

De minsten van de mensen zijn
daar uitgestrekt in angst en pijn.
Tot aan het eind der wereld lijdt
Christus in hun verlatenheid.

4 Gemeente

O Liefde uit de eeuwigheid
die met ons mens geworden zijt,
wij bidden, laat ons niet alleen
in al het duister om ons heen,

5 Allen

opdat ook wij o Heer U niet
verlaten in uw diep verdriet
maar bij U zijn in al de pijn
waarmee de mensen mensen zijn.

Passiemuziek Matthäus-Passion BWV 244 deel II J.S. Bach (1685-1750)

Omdat deze passiemuziek wordt uitgevoerd in het kader van de
liturgie, zijn er enkele aandachtspunten:

1.

De gemeente wordt uitgenodigd enkele koralen mee te zingen
(voor wie dat wil meerstemmig). In het tweede deel betreft het de
koralen **44** en **53** (zie pagina 10 en 11 van deze liturgie).

Koraal no. 44 **Wer hat dich so geschlagen?** wordt voorafgegaan
door de woorden: 'Weissage uns Christe, wer ist's der dich
schlug?'.

Koraal no. 53 **Befiehl du deine Wege** wordt voorafgegaan door de
woorden: 'Und er antwortete ihm nicht auf ein Wort, also, daß
sich auch der Landpfleger sehr verwunderte'.

2.

Applaus zou de devote beleving voor anderen kunnen verstoren.
Daarom liever: **GEEN APPLAUS!**

Gebeden

Stil gebed

Onze Vader

Wij gaan staan

Zending en zegen

Johann Sebastian Bach: Matthäus-Passion

Nr.44

Sopran
Alt
Tenor
Baß

Wer hat dich so ge - schla - gen, mein Heil, und dich mit

Wer hat dich so ge - schla - gen, mein Heil, und dich mit

8 Wer hat dich so ge - schla - gen, mein Heil, und dich mit

Wer hat dich so ge - schla - gen, mein Heil, und dich mit

4

Pla - gen so ü - bel zu - ge - richt? Du bist ja nicht ein Sün - der, wie

Pla - gen so ü - bel zu - ge - richt? Du bist ja nicht ein Sün - der, wie

8 Pla - gen so ü - bel zu - ge - richt? Du bist ja nicht ein Sün - der, wie

Pla - gen so ü - bel zu - ge - richt? Du bist ja nicht ein Sün - der, wie

9

wir und un - sre Kin - der, von Mis - se - ta - ten weißt du nicht.

wir und un - sre Kin - der, von Mis - se - ta - ten weißt du nicht.

8 wir und un - sre Kin - der, von Mis - se - ta - ten weißt du nicht.

wir und un - sre Kin - der, von Mis - se - ta - ten weißt du nicht.

Johann Sebastian Bach: Matthäus-Passion

Nr.53

Sopran

Be - fühl du dei - ne We - ge und was dein Her - ze kränkt
der al - ler - treu - sten Pfl - ge dess, der den Him - mel lenkt;

Alt

Be - fühl du dei - ne We - ge und was dein Her - ze kränkt
der al - ler - treu - sten Pfl - ge dess, der den Him - mel lenkt;

Tenor

8 Be - fühl du dei - ne We - ge und was dein Her - ze kränkt
der al - ler - treu - sten Pfl - ge dess, der den Him - mel lenkt;

Baß

Be - fühl du dei - ne We - ge und was dein Her - ze kränkt
der al - ler - treu - sten Pfl - ge dess, der den Him - mel lenkt;

9

der Wol - ken, Luft und Win - den gibt We - ge, Lauf und

der Wol - ken, Luft und Win - den gibt We - ge, Lauf und

8 der Wol - ken, Luft und Win - den gibt We - ge, Lauf und

der Wol - ken, Luft und Win - den gibt We - ge, Lauf und

12

Bahn, der wird auch We - ge fin - den, da dein Fuß ge - hen kann.

Bahn, der wird auch We - ge fin - den, da dein Fuß ge - hen kann.

8 Bahn, der wird auch We - ge fin - den, da dein Fuß ge - hen kann.

Bahn, der wird auch We - ge fin - den, da dein Fuß ge - hen kann.

Solisten

Stephan Adriaens *tenor (Evangelist)*

Jelle Draijer *bas (Christus)*

Martha Bosch *sopraan*

Wies de Greef *alt*

Willam Knight *tenor*

Berend Eijkhout *bas*

Kinder- en Jeugdkoor 'Young Voices' (*dirigente Carla Veeningen*)

Arjen Leistra *orgelcontinuo*

Laurensorkest

Laurenscontorij

Wiecher Mandemaker *dirigent*

Hayo Boerema *orgel*

Ds. Joas van der Schoot *voorganger*

Laurensorkest

Orkest I

Marina Meerson (CM)
Hadewych de Vos
Laura Rafecas

Cécile Greer (AV)
Marijke Schaap
Marta Lemanska

Isabel Franenberg
Jurriaan Klapwijk

Anne-Linde Visser

Len Bielars

Matteo Constanzi
Ivan Cheng

Imre Rolleman
Tirza Leenman

Casper van Nugteren

Gabriele Wahl
Hilde de Wolf

Anne-Linde Visser

Arjen Leistra

Orkest II

viool I

Paul Medeiros (CM)
Ernst Spyckerelle
Julia Hernández Sánchez

viool II

Dagmar Blanken (AV)
Inês Pais
Suzanne Overvoorde

altviool

Lidwine Dam
Sylvain Dessane

cello

Mariëlle Rijkaart

contrabas

Bas Vliegenthart

hobo

María Teresa Martínez Risueño
Raúl Rodríguez

dwarsfluit

Bénédicte Zeitoun
Willeke van Rooijen

fagot

blokfluit

gamba

orgelcontinuo

Laurenscantorij

Koor I

Sopraan

Marna Bakker
Mariko Eto-Higuchi
Annemieke van der Hoeven
Emmy Sonneveld
Margreet Temme
Merit Verbeij

Alt

Femke van Driel
Hanna de Jongste-Mosterdijk
Hanna Kiewiet
Laurens den Otter
Leonie van der Sleen
Mariona Vilalta

Tenor

Olaf van der Aart
Ferrie Bierling
Jasper Eenhoorn
Jesse Koning
Luigi Orsini
Matthijs van Wijhe

Bas

Simon Dubbeld
Jan Korteweg
Dennis Kroeze
Guyon Mingelen
Ron Remmerswaal
Archie Tulk

Koor II

Sopraan

Olga Boer
Gertine Hoefnagel
Jeong Joo Lee
Claire McGinn
Eva Meijboom
Daniëlle Stolk

Alt

Joanne Endedijk
Christine de Graaf-Kruit
Marije Koelman-van Dijk
Janneke van der Linden
Vera Tolk

Tenor

Michael Aletrino
Hayo Boerema
Christiaan Cooman
Bruno Rodrigues Vicente
Marten Souman
Bart Jan Top
Gijsbert Westland

Bas

Bart Blik
Ernstjan Cooman
Jildert Denneman
Thomas Hoogenboezem
Hans Koolmees
Jeroen Tolk

Vrienden van Laurens Vocaal

De Vrienden van Laurens Vocaal vormen een onmisbare morele en financiële steun voor de koren. Zij maken onze activiteiten niet alleen mogelijk, maar voegen daaraan ook waarde toe. Mogen wij ook op uw steun rekenen?

Wanneer u Vriend wordt, dan sluit u zich aan bij anderen die willen bijdragen aan:

- talentontwikkeling van jonge zangers en instrumentalisten
- het waarborgen van de Rotterdamse Bachtraditie
- een hoogwaardig aanbod van klassiek koorrepertoire van de 15e tot 21e eeuw

Als Vriend wordt u op de hoogte gehouden van al onze activiteiten en krijgt u zo nu en dan extra voordeel bij concerten.

Kom even langs bij de infostand en meld u aan als Vriend. Dat kan ook via www.laurensvocaal.nl of vrienden@laurensvocaal.nl.

Wij stellen uw betrokkenheid zeer op prijs!

Jan Korteweg, vriendenbeheer en cantorijlid
Gerda Ruiter, zakelijk leider

Mededelingen

De jaarlijkse uitvoering van Bachs Matthäus-Passion wordt gehouden in het kader van de serie cantatediensten. Omdat het een kerkdienst is, is de toegang vrij. Niettemin zal iedereen begrijpen dat er veel geld binnen moet komen om deze uitvoering te kunnen financieren. De kosten bedragen ca. **€ 37.000,-**.

De financiering gebeurt onder meer met de opbrengsten van de collecte bij de uitgang na afloop van beide delen en de opbrengst van de adoptiestoelen. We hebben berekend dat we uit de kosten komen wanneer ieder per persoon gemiddeld een bijdrage van **(minimaal) € 20,-** in de collecte bij de uitgang geeft. We realiseren ons ook goed dat niet iedereen in de gelegenheid is dit bedrag te geven. We hopen dat dat door anderen weer wordt gecompenseerd en dat iedereen naar vermogen een bijdrage wil leveren.

Naast de collecte bij de uitgang bestaat de mogelijkheid uw bijdrage over te maken. Dat kan op IBAN nummer NL93 ABNA 0640 7556 66 t.n.v.

Laurens Vocaal onder vermelding van **'Matthäus-Passion 2024'**.

U kunt nu ook direct geven via Tikkie. Zo werkt het: Open de camera-app van uw mobiele telefoon (of gebruik uw Tikkie-app of QT-scanner). Richt uw camera op de QR-code op de volgende bladzijde. De code wordt automatisch gescand.

De Stichting Laurens Vocaal is een culturele ANBI.

Hartelijk dank voor uw royale bijdrage!

Volgende Cantatedienst**zondag 21 april 2024, 19:00 uur****Johann Sebastian Bach (1685-1750)**

Weinen, Klagen, Sorgen, Zagen BWV 12

Wies de Greef *alt*Arco Mandemaker *tenor*Wiecher Mandemaker *dirigent*ds. Joas van der Schoot *voorganger*

Laurensorkest

Laurenscontorij

Hayo Boerema *organist***Programma Paasweek Laurenskerk****maandag 25 maart, 19:30 uur**

Passie vespers

donderdag 28 maart, 19:30 uur

Witte Donderdag MKOG

donderdag 28 maart, 21:30 uur

Witte Donderdag LP

vrijdag 29 maart, 14:30 uur

Kruisweg

vrijdag 29 maart, 19:30 uur

Avondwake

Laurenscontorij

Wiecher Mandemaker *dirigent*ds Harold Schorren *voorganger*ds Joas van der Schoot *voorganger*Hayo Boerema *organist***zaterdag 30 maart, 12:30 uur**

Grafwake

zaterdag 30 maart, 22:30 uur

Paasnachtdienst

Laurenscontorij

Wiecher Mandemaker *dirigent***zondag 31 maart, 10:30 uur**

Paasmorgen

Laurenscontorij

Wiecher Mandemaker *dirigent***zondag 31 maart, 19:00 uur**

Bachorgel vespers

Zie voor meer informatie en diensten:

www.kerkenindelaurens.nl**Stichting Laurens Vocaal Rotterdam**

Postbus 21264

3001 AG Rotterdam

NL93 ABNA 0640 7556 66

www.laurensvocaal.nlinfo@laurensvocaal.nl